**RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN**

U I T S P R A A K Nr. 2005/070 Br

i n d e k l a c h t nr. 2005.0251 (012.05)

ingediend door:

hierna te noemen 'klagers',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Op 26 augustus 2003 heeft zich in Wilnis een dijkverschuiving voorgedaan. Klagers hadden toen ieder daar een woonboot met toebehoren en inboedel, waaraan door dit gebeuren schade is ontstaan. Zij hadden ieder bij verzekeraar een verzekering afgesloten ter zake van het risico van schade aan hun woonboot met toebehoren en inboedel.

In artikel 15.1 aanhef en onder h van de op deze verzekeringen van toepassing zijnde Algemene voorwaarden Woonbootverzekering is bepaald:
'Van de dekking zijn uitgesloten (…) schade die is veroorzaakt door een overstroming, onverschillig of de overstroming de oorzaak dan wel het gevolg is van een gedekte gebeurtenis. (…)

In artikel 18 aanhef en onder 18.7 van deze voorwaarden is bepaald:
'In deze voorwaarden wordt verstaan onder (…) Overstroming
het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, dammen, sluizen of andere waterkeringen.'

Verzekeraar heeft geweigerd de door klagers geleden schade aan hun woonboten met toebehoren en inboedel te vergoeden.

De klacht

Krachtens ministeriële beschikking is de WTS (Wet tegemoetkoming schade bij rampen en zware ongevallen) van toepassing op de schade en de kosten ten gevolge van de dijkdoorbraak op 26 augustus 2003 in Wilnis. Niet voor vergoeding in aanmerking komen redelijkerwijs verzekerbare schade of kosten. Schade aan woonarken e.d. valt derhalve niet onder deze regeling.

Omdat voor een aantal verzekerden identieke argumenten naar een beperkte groep van verzekeraars golden is getracht de kwestie op te lossen door de

bemiddeling van het Verbond van Verzekeraars. Dit heeft er echter niet toe geleid dat de betrokken verzekeraars hun afwijzend standpunt hebben herzien.

Klagers kunnen zich met het afwijzend standpunt van verzekeraar niet verenigen. Zij zijn van mening dat deze:

- het verkeerde verzekeringsproduct heeft verkocht;
- in strijd met de Gedragscode Verzekeraars ten aanzien van zijn voorlichtingstaak jegens zijn verzekerden heeft gehandeld;
- zijn verzekerden advies heeft gegeven richting één bepaalde verzekeraar, zonder zich in de verzekeringsmogelijkheden in de markt te hebben verdiept;
- op oneigenlijke wijze gebruik heeft gemaakt van een polisuitsluiting, die daarvoor in het onderhavige geval niet bedoeld kan zijn;
- door de schade af te wijzen de goede naam van het verzekeringsbedrijf heeft geschaad.

Na de watersnoodramp van 1953 hebben verzekeraars op basis van een bindend besluit de overstromingsclausule in hun voorwaarden opgenomen voor opstal/inboedel, bedrijfsgebouwen en inventaris en goederen. Dit was nodig om de verzekeringsbedrijfstak te beschermen tegen calamiteiten die haar solvabiliteit zouden aantasten.

Diverse verzekeraars hebben deze standaarduitsluiting van overstroming in hun specifieke voorwaarden van woonschepenverzekering overgenomen. Het daarin opnemen van deze uitsluiting kan echter niet hun bedoeling geweest zijn, omdat een woonboot nu eenmaal drijft, kan varen en versleept kan worden, en dus niet overstroomd kan raken. Ook verzekeraar sluit overstroming uit van de dekking. Een dergelijke uitsluiting hoort niet in deze specifieke polis. Hij heeft zich bij het opstellen van de polisvoorwaarden niet gerealiseerd dat het een woonbootverzekering betrof.

Ook in een pleziervaartuigenpolis (een pleziervaartuig is een gelijk object als een woonark, maar met een andere bestemming) komt een dergelijke uitsluiting niet voor.

Een andere kwestie is of verzekeraar in het onderhavige schadegeval terecht een beroep kan doen op deze polisbepaling die in de kern ten doel heeft hem te beschermen tegen schade door instromend water en niet door uitstromend water. Op deze wijze wordt deze bepaling wel erg in het nadeel van verzekerden uitgelegd.

In de geest van de overstromingsclausule zou zijn als schade aan zaken op de wal, zoals tuinhuisjes en de inhoud daarvan, wordt uitgesloten. Andere verzekeraars doen dat zo.

Van verzekerden mag niet worden verwacht dat zij kennis dragen van de reikwijdte van een dergelijke polisuitsluiting bij het verzekeren van een woonschip op een specifieke polis daarvoor. Bovendien mochten klagers erop vertrouwen, gezien het advies van hun vorige woonbootverzekeraar, dat zij bij verzekeraar de best mogelijke dekking zouden krijgen. De Gedragscode Verzekeraars schrijft de verzekeraars transparantie en duidelijke productvoorlichting voor.

2005/070 Br

Het standpunt van verzekeraar

De klacht betreft samengevat zowel de wijze van verkoop als de inhoud van de verzekering. De argumentatie is nader uitgewerkt in een brief van 11 november 2004. De klacht jegens verzekeraar blijkt beperkt te zijn tot de inhoud van de verzekering.

De toepasselijke verzekeringsvoorwaarden zijn specifiek geschreven voor woonboten en volgen in grote lijnen de opbouw van de polissen voor huis en inboedel. Het risico is te beschouwen als ware het een drijvend huis. Dit in tegenstelling tot het risico en ook de voorwaarden/tarieven voor de door verzekeraar gesloten pleziervaartuigenverzekeringen.

In artikel 2 van de verzekeringsvoorwaarden voor de woonbootverzekering staat een limitatieve opsomming van de gedekte evenementen. Dijkdoorbraak wordt daarin niet genoemd. Omwille van de duidelijkheid is onder het kopje overstroming (artikel 18.7 nadere begripsomschrijvingen) het bezwijken van dijken uitdrukkelijk uitgesloten. In artikel 15.1 sub h is overstroming uitgesloten. In de definitie van overstroming wordt gesproken over het bezwijken of overlopen van dijken. Er wordt daarbij volgens de stelling van klagers ten onrechte geen onderscheid gemaakt tussen in- of uitstromend water.

Een dergelijk onderscheid is echter irrelevant. De uitsluiting heeft betrekking op het evenement, zijnde de oorzaak van de schade en niet op de schade of de aard van de schade die daaruit kan voortvloeien. Als het uitgesloten evenement heeft plaatsgevonden is er geen dekking. Het door klagers voorgestane onderscheid doet tekort aan het fenomeen dijkdoorbraak. Een dijkdoorbraak gaat over het algemeen gepaard met wegstromend water. Voor de een betekent dat een teveel aan water en voor de ander een tekort. Stel: een hoge dijk breekt door en zakt weg waardoor een woonboot wordt getroffen door de dijkmaterialen (modder, stenen, veen). Een andere woonboot wordt eerst overspoeld door een watergolf als gevolg van het wegzakkende dijkmateriaal en nog weer andere woonboten hebben schade omdat zij geheel of ten dele droogvallen. Alle objecten worden getroffen door de dijkdoorbraak. Met name ook droogvalschade wil verzekeraar uitsluiten omdat woonboten veelal diverse (vaste) verbindingen hebben met de wal (kabels, leidingen, steigers en dergelijke). Dijkdoorbraak in Nederland is niet denkbeeldig en kan grote gevolgen hebben. Daarom heeft hij ook een algemene uitsluiting en een algemene omschrijving opgenomen. Verder zou de clausule volgens klagers beperkt moeten worden tot schade aan zaken op de wal zoals tuinhuisjes en dergelijke. De polis geeft duidelijk aan wat onder de woonboot wordt verstaan: de woonboot alsmede terreinafscheidingen, bijgebouwen, (privé)bergruimten en een zwembad met daarbij behorende installatie en bijgebouwen. Dit zijn dus de verzekerde zaken. Vervolgens kent de polis een aantal algemene uitsluitingen. Omdat een algemene uitsluiting van toepassing is, vervalt de dekking voor alle verzekerde zaken. Verzekeraar ziet niet in waarom onderscheid zou moeten worden gemaakt naar de soort verzekerde zaken bij de toepassing van deze algemene uitsluiting.

Volgens klagers is in de WTS schade aan woonboten uitgesloten omdat het risico redelijkerwijs verzekerbaar is. Dat is echter een onjuiste weergave van de WTS. De WTS zegt heel specifiek dat schade aan woningen, woonwagens en woonschepen voor vergoeding in aanmerking komt. De overheid wil echter uitsluitend een vangnet zijn voor rampschade die in de regel niet te verzekeren is. Daarom is een algemene (dus niet specifiek voor woonboten) uitsluiting opgenomen voor schade die redelijkerwijs (in het algemeen) te verzekeren is.

Blijkbaar is bij de vergoedingsaanvraag geoordeeld dat het risico van overstroming voor woonschepen in 2003 verzekerbaar was. Wat hier verder ook van zij, hieruit volgt niet dat de onderhavige polisvoorwaarden het overstromingsrisico ten onrechte uitsluiten.

Tenslotte stellen klagers dat van een verzekerde niet mag worden verwacht dat hij de kennis heeft om de reikwijdte van de uitsluiting te overzien. De uitsluiting is echter duidelijk en vereist geen bijzonder kennis. De vraag is overigens of het ontbreken van die kennis kan leiden tot het oordeel dat verzekeraar zich niet op de uitsluiting mag beroepen.

Verzekeraar meent dan ook dat hij zich terecht heeft beroepen op artikel 15.1 sub h.

Het commentaar van klagers

Klagers hebben, kennis genomen hebbend van het verweer van verzekeraar, hun klacht gehandhaafd. De benaming 'woonbootverzekering' is misleidend, omdat deze een ruimere dekking suggereert dan de verzekering biedt. Verzekeraar moet een heldere dekking bieden en de dekking niet teniet doen door irrelevante uitsluitingen, met name in een specifieke verzekering als de onderhavige. Dit raakt ten volle het verantwoordelijk en professioneel uitoefenen van het verzekeringsbedrijf, conform de Gedragscode Verzekeraars. De consument moet goed, volledig en integer worden geinformeerd door een verzekeraar. Volgens klagers heeft verzekeraar dan ook de goede naam van het verzekeringsbedrijf geschaad.

Het oordeel van de Raad

1. Op 5 december 2003 heeft de president van de Rechtbank te Den Haag in kort geding uitspraak gedaan in een zaak waarin het ook ging om schade aan een woonboot door de dijkverschuiving in Wilnis en polisbepalingen van kracht waren die ter zake van overstroming inhoudelijk gelijkluidend zijn aan die welke in de onderhavige klachtprocedure van toepassing zijn. De president sprak als zijn oordeel uit dat voorshands het door de verzekeraar gevoerde verweer dat de schade van de dekking is uitgesloten, gegrond is. Reeds dit pleit voor het standpunt van verzekeraar dat de door klagers geclaimde schade niet voor vergoeding in aanmerking komt.
2. Niet valt in te zien dat het verzekeraar niet vrij zou staan zich te beroepen op een - op dit geval toepasselijke - uitsluitingsclausule in de polis.
3. Het gaat hier om een uitzonderlijk schadevoorval. Reeds daarom kan niet worden geoordeeld dat verzekeraar, op de grond dat de door hem gevoerde polisvoorwaarden dit voorval van dekking uitsluiten, het verkeerde verzekeringsproduct heeft verkocht doordat hij de woonboten van klagers op de onderhavige verzekering in dekking heeft genomen. Ook valt gelet op de uitzonderlijkheid van het schadevoorval en de ter zake voldoende duidelijke redactie van de desbetreffende polisbepalingen niet in te zien dat verzekeraar heeft gehandeld in strijd met de Gedragscode Verzekeraars ten aanzien van zijn voorlichtingstaak jegens klagers.
4. De klacht dat verzekeraar zijn verzekerden advies heeft gegeven richting één bepaalde verzekeraar, zonder zich in de verzekeringsmogelijkheden in de markt te hebben verdiept, is kennelijk gericht tegen de verzekeraar bedoeld in uitspraak Nr. 2005/068 Br van heden en kan dus hier buiten beschouwing blijven.

2005/070 Br

5. Verzekeraar heeft dan ook de goede naam van het verzekeringsbedrijf niet geschaad.

De beslissing
De Raad verklaart de klacht ongegrond. .

Aldus is beslist op 10 oktober 2005 door mr. M.M. Mendel, voorzitter,
drs. C.W.L. de Bouter, mr. E.M. Dil-Stork, mr. D.H. Beukenhorst en mr. R. Cleton en
leden van de Raad, in tegenwoordigheid van mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De voorzitter:

(mr. M.M. Mendel)

De secretaris:

(mr. S.N.W. Karreman)